

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

8. prosince 2005 *

Ve věci C-33/04,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES,
podaná dne 29. ledna 2004,

Komise Evropských společenství, zastoupená W. Wilsem a M. Shotterem, jako
zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Lucemburskému velkovévodství, zastoupenému M. Thillem a S. Schreinerem, jako
zmocněnci, ve spolupráci s A. Verheydenem a F. Bimontem, avocats,

žalovanému,

* Jednací jazyk: francouzština.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta, P. Kūris, G. Arestis (zpravodaj) a J. Klučka, soudci,

generální advokát: F. G. Jacobs,

vedoucí soudní kanceláře: H. von Holstein, náměstek vedoucího soudní kanceláře,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. března 2005,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. června 2005,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Lucemburské velkovévodství tím:

— že nesplnilo povinnost ověřit dodržování systémů nákladového účetnictví kvalifikovaným nezávislým subjektem a zveřejnit prohlášení o dodržování pro léta 1998 a 1999 v souladu s čl. 7 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/33/ES ze dne 30. června 1997 o propojení v odvětví telekomunikací

s cílem zajistit univerzální službu a interoperabilitu uplatněním zásad otevřeného přístupu k síti (ONP) (Úř. věst. L 199, s. 32), a tím,

- že v praxi správně neuplatňovalo opatření přijatá za účelem provedení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/10/ES ze dne 26. února 1998 o uplatňování otevřeného přístupu k síti (ONP) pro hlasovou telefonii a o univerzální službě v oblasti telekomunikací v konkurenčním prostředí (Úř. věst. L 101, s. 24), co se týče ověřování dodržování systémů nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným subjektem nezávislým na telekomunikačním subjektu a schváleným tímto regulačním orgánem, a co se týče každoročního zveřejňování prohlášení o dodržování,

nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z uvedených ustanovení těchto směrnic.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

Bývalý právní rámec

— Směrnice 97/33

- 2 Směrnice 97/33 stanoví podle svého článku 1 právní rámec zajišťující propojení telekomunikačních sítí ve Společenství, zvláště interoperabilitu služeb, jakož

i poskytování univerzální služby v prostředí otevřených a konkurenčních trhů. Podle článku 2 této směrnice se „propojením“ rozumí fyzické a logické spojení telekomunikačních sítí používaných stejným nebo jiným subjektem, aby umožnilo uživatelům jednoho subjektu komunikovat s uživateli stejného nebo jiného subjektu nebo získat přístup ke službám poskytovaným jiným subjektem.

- 3 Článek 7 uvedené směrnice, nazvaný „Zásady určování sazeb za propojení a systém nákladového účetnictví“, stanoví následující:

„1. Členské státy zajistí, aby se odstavce 2 až 6 uplatňovaly na subjekty provozující veřejné telekomunikační sítě nebo veřejné telekomunikační služby [...], které vnitrostátní regulační orgány oznámily jako subjekty s tržní silou.

2. Poplatky za propojení dodržují zásady transparentnosti a nákladové orientace. Důkazní břemeno o tom, že poplatky jsou stanoveny v závislosti na skutečných nákladech, včetně odpovídajících výnosů z investic, nese subjekt poskytující propojení se svými zařízeními. Vnitrostátní regulační orgány mohou od subjektu žádat, aby plně odůvodnil své poplatky za propojení a, je-li to nezbytné, požadovat jejich úpravu. [...].

3. Vnitrostátní regulační orgány zajistí zveřejnění referenční nabídky propojení [...]. Referenční nabídka propojení zahrnuje popis nabídek na propojení rozdělených na

jednotlivé části podle potřeb trhu a související podrobnosti a podmínky, včetně sazeb.

Je možné stanovit několik různých sazeb a podmínek propojení pro různé kategorie subjektů, které jsou oprávněny poskytovat sítě a služby, pokud mohou být tyto rozdíly objektivně odůvodněny na základě typu poskytovaného propojení nebo podmínek pro udělování dotčených vnitrostátních licencí. Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby tyto rozdíly nevedly k narušování hospodářské soutěže, a zejména, aby subjekt uplatňoval odpovídající sazby a podmínky propojení, pokud poskytuje propojení pro vlastní služby nebo pro služby svých dceřiných společností či partnerů [...]

Vnitrostátní regulační orgán je oprávněn nařídit změny referenční nabídky propojení, pokud jsou odůvodněné.

[...]

5. Komise vypracuje [...] doporučení o systémech nákladového účetnictví a odděleném účetnictví v oblasti propojení. Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby systémy nákladového účetnictví používané dotčenými subjekty vyhovovaly provádění požadavků tohoto článku a byly dostatečně podrobně zdokumentované, jak je uvedeno v příloze V.

Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby popis systému nákladového účetnictví uvádějící hlavní kategorie, v rámci kterých jsou náklady seskupovány, a pravidla uplatňovaná pro rozdělení nákladů spojených s propojením byly na požádání předloženy. Dodržování systému nákladového účetnictví ověřuje vnitrostátní regulační orgán nebo jiný kvalifikovaný subjekt nezávislý na telekomunikačním subjektu a schválený vnitrostátním regulačním orgánem. Prohlášení o dodržování je každoročně zveřejňováno.

[...]" (*neoficiální překlad*)

- 4 Příloha V směrnice 97/33 stanoví příkladmo některé prvky, které je možné zahrnout do výše uvedeného systému účetnictví, a sice použitý standard nákladů, prvky nákladů zahrnuté do sazby za propojení, stupně a metody rozdělení nákladů, zejména zpracování souvisejících a společných výdajů, jakož i úmluvy o účetnictví.
- 5 Podle čl. 23 odst. 1 prvního pododstavce uvedené směrnice uvedou členské státy nejpozději do 31. prosince 1997 v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a neprodleně o nich uvědomí Komisi.
- 6 Dne 8. dubna 1998 Komise na základě čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 přijala doporučení 98/322/ES o propojení na liberalizovaném telekomunikačním trhu (Část 2 – oddělené účetnictví a nákladové účetnictví) (Úř. věst. L 141, s. 6).

— Směrnice 98/10

- 7 Cílem směrnice 98/10 je podle jejího článku 1 harmonizace podmínek pro otevřený a účinný přístup k pevným veřejným telefonním sítím a pevným veřejným telefonním službám, jakož i harmonizace podmínek pro jejich užívání v prostředí otevřených a konkurenčních trhů, v souladu se zásadami poskytnutí otevřeného přístupu k síti.
- 8 Článek 17 uvedené směrnice, nazvaný „Zásady určování sazeb“, stanoví:

„1. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení článku 3 o dostupnosti sazeb nebo ustanovení odstavce 6, zajistí vnitrostátní regulační orgány, aby subjekty poskytující telefonní služby, které mají tržní sílu nebo které byly určeny v souladu s článkem 5 a mají tržní sílu, byly v souladu s tímto článkem.

2. Sazby za používání pevné veřejné telefonní sítě a pevných veřejných telefonních služeb dodržují základní zásady nákladové orientace sazeb [...].

3. Aniž je dotčen čl. 7 odst. 3 směrnice 97/33/ES o propojení, jsou sazby za přístup k pevné veřejné telefonní síti a za její užívání nezávislé na způsobu jejího používání ze strany uživatelů, ledaže požadují různé služby a různé doplňkové služby.

4. Sazby za doplňkové služby, které jsou poskytovány společně s připojením k pevné veřejné telefonní síti a k pevným veřejným telefonním službám, jsou v souladu s právními předpisy Společenství dostatečně rozlišený, aby uživatel nebyl povinen platit za doplňkové služby, které nejsou nezbytné pro požadovanou službu.

5. Změny sazeb nabývají účinnosti až po uplynutí náležitě lhůty pro oznámení veřejnosti, kterou stanoví vnitrostátní regulační orgán.

6. Aniž je dotčen článek 3 o dostupnosti cen, může členský stát udělit vnitrostátnímu regulačnímu orgánu oprávnění, aby neuplatňoval odstavce 1, 2, 3, 4 nebo 5 tohoto článku v určité zeměpisné oblasti, pokud je prokázáno, že na trhu pevných veřejných telefonních služeb existuje efektivní hospodářská soutěž.“
(neoficiální překlad)

- 9 Článek 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, nazvaný „Zásady nákladového účetnictví“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, pokud jsou subjekty povinny dodržovat zásadu nákladové orientace sazeb podle článku 17, aby systémy nákladového účetnictví používané těmito subjekty odpovídaly článku 17 a aby dodržování těchto systémů ověřil kvalifikovaný subjekt nezávislý na těchto subjektech. Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby prohlášení o dodržování bylo každoročně zveřejňováno.

2. Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby jim byl na požádání předkládán popis systémů nákladového účetnictví podle odstavce 1, ze kterého vyplývají hlavní kategorie, do nichž jsou náklady seskupeny, jakož i pravidla pro rozdělení nákladů na hlasovou telefonii. Vnitrostátní regulační orgány sdělí na žádost Komisi informace o systémech nákladového účetnictví uplatňovaných dotčenými subjekty.“ *(neoficiální překlad)*

- 10 Podle čl. 32 odst. 1 prvního pododstavce této směrnice členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí do 30. června 1998 a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Nový právní rámec použitelný pro komunikace

- 11 Dne 7. března 2002 přijaly Evropský parlament a Rada Evropské unie čtyři směrnice týkající se nového právního rámce použitelného pro komunikace (dále jen „NPR“), a sice směrnicí 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice) (Úř. věst. L 108, s. 7; Zvl. vyd. 13/29, s. 323), směrnicí 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice) (Úř. věst. L 108, s. 21; Zvl. vyd. 13/29, s. 337), směrnicí 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349) a směrnicí 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě) (Úř. věst. L 108, s. 51; Zvl. vyd. 13/29, s. 367).

- 12 Článek 26 a čl. 28 odst. 1 druhý pododstavec směrnice 2002/21 zrušují s účinností ode dne 25. července 2003 zejména směrnice 97/33 a 98/10.

- 13 Z titulu přechodných opatření stanoví článek 27 první pododstavec směrnice 2002/21, že členské státy zachovají všechny povinnosti podle vnitrostátních právních předpisů podle článku 7 směrnice 2002/19/ES a článku 16 směrnice 2002/22/ES do té doby, než vnitrostátní regulační orgán rozhodne ve věci těchto povinností.
- 14 Článek 18 odst. 1 první pododstavec směrnice 2002/19, čl. 28 odst. 1 první pododstavec směrnice 2002/21 a čl. 38 odst. 1 první pododstavec směrnice 2002/22 upřesňují, že členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s uvedenými směrnicemi nejpozději do 24. července 2003 a neprodleně o nich uvědomí Komisi.
- 15 Podle článku 19 směrnice 2002/19, článku 29 směrnice 2002/21 a článku 39 směrnice 2002/22 tyto směrnice vstupují v platnost dnem jejich vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*, v daném případě dne 24. dubna 2002.

— Směrnice 2002/19

- 16 Směrnice 2002/19 ve svém článku 7, nazvaném „Přezkoumání dříve uložených povinností týkajících se přístupu a propojení“, stanoví, že:

„1. Členské státy zachovají veškeré povinnosti podniků zajišťujících veřejné komunikační sítě nebo poskytujících služby, pokud jde o přístup a propojení, které byly v platnosti před vstupem této směrnice v platnost podle článků 4, 6, 7, 8, 11, 12 a 14 směrnice 97/33/ES, článku 16 směrnice 98/10/ES a článků 7 a 8 směrnice

[Rady] 92/44/EHS [ze dne 5. června 1992 o uplatňování otevřeného přístupu k síti pro pronajaté okruhy (Úř. věst. L 165, s. 27)], do té doby, než budou tyto povinnosti přezkoumány a než bude rozhodnuto v souladu s odstavcem 3“.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační orgány co možná nejdříve po vstupu této směrnice v platnost a poté pravidelně prováděly v souladu s článkem 16 směrnice 2002/21/ES [...] analýzu trhu s cílem rozhodnout, zda je nutno tyto povinnosti zachovat, změnit nebo zrušit. Strany dotčené takovou změnou nebo zrušením povinností musí být vyrozuměny s dostatečným předstihem.[...]"

— Směrnice 2002/22

17 Článek 16 uvedené směrnice, nazvaný „Přezkoumání povinností“, stanoví:

„1. Členské státy zachovávají veškeré povinnosti týkající se:

- a) sazeb na trzích pro koncové uživatele za poskytování přístupu k veřejné telefonní síti a za její užívání, které byly uloženy podle článku 17 směrnice [...] 98/10/ES [...],

b) volby nebo předvolby operátora podle směrnice [...] 97/33/ES [...]

[...]

dokud nebude provedeno přezkoumání a rozhodnuto v souladu s postupem podle odstavce 3 tohoto článku.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační orgány co nejdříve po vstupu této směrnice v platnost a poté pravidelně prováděly analýzu trhu [...] s cílem rozhodnout, zda zachovat, změnit nebo zrušit povinnosti týkající se trhů pro koncové uživatele. [...].“

Vnitrostátní právní úprava

- 18 Článek 16 odst. 4 velkovévodského nařízení ze dne 22. prosince 1997, kterým se stanoví zadávací podmínky pro stanovení a využívání pevných telekomunikačních sítí (Mém. A 1997. s. 3308), čl. 22 odst. 5 velkovévodského nařízení ze dne 22. prosince 1997, kterým se stanoví zadávací podmínky pro stanovení a využívání pevných telekomunikačních sítí (Mém. A 1997. s. 3313) a čl. 16 odst. 3

velkovévodského nařízení ze dne 2. července 1998, kterým se stanoví zadávací podmínky pro stanovení a využívání služeb telefonie (Mém. A 1998. s. 976), ve znění velkovévodského nařízení ze dne 18. dubna 2001 (Mém. A 2001. s. 1114, dále jen „velkovévodské nařízení ze dne 18. dubna 2001“), obsahují následující totožné ustanovení tohoto znění:

„Dodržování systémů je kontrolováno a potvrzováno kvalifikovaným subjektem nezávislým na operátorovi. Potvrzení je každoročně zveřejňováno ve zprávě o činnosti operátora“.

Postup před zahájením soudního řízení

- 19 Poté, co lucemburské orgány Komisi oznámily zákon ze dne 21. března 1997 o telekomunikacích (Mém. A, 1997. s. 761), kterým se zejména zřizuje od 2. června 1997 telekomunikační regulační orgán nazvaný „Institut luxembourgeois des télécommunications“ (dále jen „ILT“), který se následně stal „Institut luxembourgeois de régulation“ (dále jen „ILR“), oznámily dopisy ze dne 23. ledna a 10. července 1998 tři výše uvedená velkovévodská nařízení ze dne 22. prosince 1997 a 2. července 1998. Podle těchto orgánů bylo cílem uvedených nařízení zejména provést směrnice 97/33 a 98/10.
- 20 Dopisem ze dne 9. března 2000 Komise tyto orgány upozornila na požadavky právního rámce Společenství použitelného pro oblast telekomunikací a zvláště na zásady nákladové orientace a transparentnosti telekomunikačních sazeb. V tomto ohledu požádala zejména o informace týkající se systémů nákladového účetnictví vyžadované čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 a čl. 18 odst. 2 směrnice 98/10, případně

totožnost nezávislého subjektu uvedeného v čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 a čl. 18 odst. 1 směrnice 98/10, jakož i kopii každoročního prohlášení o dodržování zveřejněného za účetní období roku 1998 a, pokud jsou k dispozici, za účetní období roku 1999.

- 21 Dopisem ze dne 8. června 2000 lucemburské orgány odpověděly na výše uvedený dopis.

Směrnice 97/33

- 22 Komise dne 30. dubna 2001 zaslala lucemburské vládě výzvu dopisem, ve které uvedla, že Lucemburské velkovévodství nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33, pokud jde o ověřování dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným nezávislým subjektem. Krom toho nejsou podle Komise oznámená opatření jasná, pokud jde o každoroční zveřejňování prohlášení o dodržování, a v každém případě ke každoročnímu zveřejňování takového prohlášení nedocházelo.
- 23 Ve své odpovědi ze dne 13. července 2001 lucemburské orgány oznámily výše uvedené velkovévodské nařízení ze dne 18. dubna 2001 a upřesnily, že vzhledem k tomu, že ustanovení tohoto nařízení týkající se prohlášení o dodržování systému nákladového účetnictví a jeho zveřejňování nabyla účinnosti dne 6. května 2001, budou první prohlášení o dodržování zveřejněna s výročními zprávami operátorů oznámenými nejdříve pro rok 2000 a nejpozději pro rok 2001.

- 24 Po přezkoumání uvedeného nařízení Komise dne 21. března 2002 vydala odůvodněné stanovisko (dále jen „odůvodněné stanovisko ze dne 21. března 2002“), které uvádělo, že Lucemburské velkovévodství nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33, pokud jde jednak o ověřování dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným nezávislým subjektem a jednak o každoroční zveřejňování prohlášení o dodržování pro léta 1998 a 1999. Komise krom toho vyzvala tento členský stát k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby vyhověl tomuto stanovisku ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení.
- 25 Ve své odpovědi ze dne 17. května 2002 lucemburské orgány setrvaly na svém stanovisku, že povinnost prohlášení a zveřejňování uvedené v čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 jsou již nyní provedeny velkovévodským nařízením ze dne 18. dubna 2001. V téže dopisu bylo připomenuto, že ustanovení tohoto nařízení neměla zpětný účinek.

Směrnice 98/10

- 26 Dne 21. března 2002 Komise zaslala lucemburské vládě výzvu dopisem, ve které uvedla, že Lucemburské velkovévodství nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 a z čl. 18 odst. 1 směrnice 98/10. Podle Komise se dosud neuskutečnila žádná kontrola dodržování systému nákladového účetnictví a dosud nebylo zveřejněno žádné prohlášení o dodržování pro rok 2000.
- 27 Ve své odpovědi ze dne 28. května 2002 lucemburské orgány znovu připomněly, že velkovévodské nařízení ze dne 18. dubna 2001 již nyní stanoví povinnost kontroly

dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo kvalifikovaným nezávislým subjektem a každoročního zveřejňování prohlášení o dodržování.

- 28 Vzhledem k tomu, že se Komise s těmito informacemi nespokojila, vydala dne 11. července 2003 odůvodněné stanovisko (dále jen „odůvodněné stanovisko ze dne 11. července 2003“), ve kterém Lucemburskému velkovévodství vytýkala, že v praxi správně neuplatňuje opatření přijatá za účelem provedení ustanovení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, pokud jde jednak o kontrolu dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným subjektem nezávislým na telekomunikačním subjektu a schváleným vnitrostátním regulačním orgánem, a jednak o každoroční zveřejňování prohlášení o dodržování. Komise krom toho tento členský stát vyzvala k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby vyhověl tomuto stanovisku ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení.
- 29 Ve své odpovědi ze dne 1. října 2003 lucemburské orgány trvaly na skutečnosti, že velkovévodské nařízení ze dne 18. dubna 2001 provádí ustanovení čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 a čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10. Krom toho oznámily zprávu o hlavních zásadách odděleného účetnictví vypracovanou ILR a zveřejněnou dne 6. května 2002. Tyto orgány uzavřely svoji odpověď následujícím způsobem:

„V textu nedávné zprávy o činnosti Entreprise des postes et télécommunications [EPT] regulační orgán uvedl, že chybí prohlášení vyžadované právní úpravou. [ILR] tedy zaslal dotčenému podniku výzvu dopisem a použije případně správní sankce z důvodu nerespektování příslušných právních povinností.“

- 30 Vzhledem k tomu, že Komise nebyla spokojena ani s touto odpovědí, ani s odpovědí obsaženou v dopisu ze dne 17. května 2002, rozhodla se podat projednávanou žalobu.
- 31 V rozsudku ze dne 10. března 2005, Komise v. Lucembursko (C-236/04, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), Soudní dvůr určil, že Lucemburské velkovédovství tím, že nepřijalo právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicemi 2002/19 až 2002/22, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z těchto směrnic.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 32 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- určil, že Lucemburské velkovédovství tím, že nesplnilo povinnost ověřit dodržování systémů nákladového účetnictví kvalifikovaným nezávislým subjektem a zveřejnit prohlášení o dodržování pro léta 1998 a 1999 v souladu s čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z této směrnice;
 - určil, že Lucemburské velkovédovství tím, že v praxi správně neuplatňovalo opatření týkající se kontroly ověřování dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným subjektem nezávislým na telekomunikačním subjektu a schváleným vnitrostátním regulačním orgánem, v souladu s ustanoveními čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z této směrnice.

33 Lucemburská vláda navrhuje, aby Soudní dvůr:

- odmítl žalobu jako nepřípustnou;

- podpůrně, zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

K žalobě

K přípustnosti

34 Lucemburská vláda ve své žalobní odpovědi vznáší dvě námitky nepřípustnosti. První námitka vychází z nedostatku právního zájmu Komise na podání žaloby a druhá z porušení práv obhajoby v rámci postupu před zahájením soudního řízení.

35 Před rozhodnutím o výše uvedených námitkách nepřípustnosti je namístě vyjádřit se úvodem k předmětu projednávané žaloby.

- 36 Podle ustálené judikatury je předmět žaloby pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES vymezen postupem před zahájením soudního řízení upraveným v tomto ustanovení, takže žaloba musí být založena na stejném odůvodnění a žalobních důvodech jako odůvodněné stanovisko (viz zejména rozsudek ze dne 16. června 2005, Komise v. Itálie, C-456/03, Sb. rozh. s. I-5335, bod 35 a uvedená judikatura).
- 37 Požadavek, podle kterého je předmět žaloby podané na základě článku 226 ES vymezen postupem před zahájením soudního řízení upraveným v tomto ustanovení, nicméně nemůže vést až k vyžadování dokonalé shody ve všech případech mezi zněním výtek ve výzvě dopisem, výrokem odůvodněného stanoviska a návrhovými žádáními, pokud předmět řízení nebyl rozšířen nebo změněn (viz výše uvedený rozsudek Komise v. Itálie, bod 39, a rozsudek ze dne 14. července 2005, Komise v. Německo, C-433/03, Sb. rozh. s. I-6985, bod 28).
- 38 Co se týče směrnice 97/33, v odůvodněném stanovisku ze dne 21. března 2002 Komise vytýká Lucemburskému velkovévodství, že pro léta 1998 a 1999 nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 této směrnice. Tato výtky je shodná s prvním žalobním důvodem žaloby.
- 39 V důsledku toho je namíste konstatovat, že nesplnění povinností týkající se směrnice 97/33 se týká porušení povinností, které pro Lucemburské velkovévodství vyplývají pro léta 1998 a 1999 z čl. 7 odst. 5 této směrnice.
- 40 Co se týče směrnice 98/10, v odůvodněném stanovisku ze dne 11. července 2003 Komise vytýká Lucemburskému velkovévodství, že nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 18 odst. 1 a odst. 2 této směrnice, aniž by upřesnila referenční

období. V uvedeném stanovisku bylo krom toho uvedeno, že „se doposud neuskutečnila žádná kontrola dodržování“. V žalobě Komise uvádí tentýž žalobní důvod, opět aniž by určila období, během kterého tomuto členskému státu vytyká nesplnění povinností, které pro něj vyplývají z ustanovení uvedeného článku.

- 41 Je nicméně namístě upřesnit, že znění výtek v odůvodněném stanovisku a žalobních důvodů v žalobě Komise neumožňuje dojít k závěru, že údajné nesplnění povinností zahrnuje celé období mezi roky 1998 – rok vstupu směrnice 98/10 v platnost – a 2002 – poslední rok předcházející odůvodněnému stanovisku. Z postupu před zahájením soudního řízení a zejména z výzvy dopisem ze dne 21. března 2002 totiž jasně vyplývá, že vytykané nesplnění povinností se v podstatě týká roku 2000. Za těchto podmínek a za nedostatku jiných poznatků k této otázce nemůže předmět žaloby týkající se směrnice 98/10 překračovat vymezení v uvedené výzvě dopisem.

K nedostatku právního zájmu na podání žaloby

- 42 Lucemburská vláda zaprvé tvrdí, že projednávaná žaloba je nepřijatelná, neboť v době uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku ze dne 11. července 2003 již vytykané nesplnění povinností neexistovalo, jelikož směrnice 98/10 již nebyla v platnosti. Pokud jde o směrnici 97/33, zákonodárce Společenství již před odesláním odůvodněného stanoviska ze dne 21. března 2002 přijal NPR. Krom toho v den podání projednávané žaloby vytykané nesplnění povinností již skončilo, neboť k tomuto datu uplynula lhůta stanovená pro provedení NPR. Pokud jde o judikaturu, podle které je Komise v případě změny práva Společenství uskutečněné během postupu před zahájením soudního řízení oprávněna konstatovat nesplnění

povinností, které vycházejí z původního znění aktu Společenství, poté změněného nebo zrušeného, a které byly zachovány novými ustanoveními (rozsudek ze dne 12. června 2003, Komise v. Itálie, C-363/00, Recueil, s. I-5767, bod 22), lucemburská vláda uplatňuje, že v projednávaném případě není použitelná.

- 43 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury se existence nesplnění povinností v rámci žaloby založené na článku 226 ES musí posuzovat vzhledem k právním předpisům Společenství platným v době, kdy uplynula lhůta, kterou Komise dotčenému členskému státu stanovila, aby vyhověl jejímu odůvodněnému stanovisku (viz rozsudky ze dne 10. září 1996, Komise v. Německo, C-61/94, Recueil, s. I-3989, bod 42; ze dne 9. listopadu 1999, Komise v. Itálie, C-365/97, Recueil, s. I-7773, bod 32, a výše uvedený rozsudek ze dne 12. června 2003, Komise v. Itálie, bod 21).
- 44 Co se týče směrnice 97/33, v odůvodněném stanovisku ze dne 21. března 2002 Komise vyzvala Lucemburské velkovévodství, aby splnilo ve lhůtě dvou měsíců ode dne obdržení tohoto stanoviska povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 této směrnice, a konkrétně povinnosti týkající se ověření dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným nezávislým subjektem a každoročního zveřejňování prohlášení o dodržování pro léta 1998 a 1999.
- 45 Vzhledem k tomu, že směrnice 97/33 byla s účinností od 25. července 2003 zrušena směrnicí 2002/21, je zjevné, že žalobní důvody uplatňované Komisí v rámci probíhajícího řízení se týkají právních předpisů Společenství, které byly stále v platnosti v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku ze dne 21. března 2002.
- 46 V důsledku toho argumenty předložené v projednávaném případě žalovaným nemohou odůvodňovat nepřípustnost projednávané žaloby v rozsahu, v němž se tato

týká nesplnění povinností vyplývajících z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33, neprovedené Lucemburským velkovévodstvím v době, kdy uplynula lhůta stanovená v uvedeném odůvodněném stanovisku.

- 47 Pokud jde o směrnici 98/10, v odůvodněném stanovisku ze dne 11. července 2003 Komise vyzvala Lucemburské velkovévodství, aby splnilo ve lhůtě dvou měsíců od obdržení tohoto stanoviska povinnosti, které pro ně vyplývají z ustanovení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 této směrnice, a konkrétně povinnosti týkající se jednak kontroly dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným subjektem nezávislým na telekomunikačním subjektu a schváleným vnitrostátním regulačním orgánem, a jednak každoročního zveřejňování prohlášení o dodržování. Jak bylo uvedeno v bodě 41 tohoto rozsudku, údajně nesplnění povinnosti se týká roku 2000.
- 48 Je zjevné, že nesplnění povinnosti týkající se směrnice 98/10 se nedotýká ustanovení platných v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku ze dne 11. července 2003. Tato směrnice byla totiž směrnicí 2002/21 zrušena s účinností od 25. července 2003, tedy čtrnáct dní poté, co Komise vydala toto odůvodněné stanovisko. Toto zrušení se tedy uskutečnilo ve lhůtě dvou měsíců stanovené pro Lucemburské velkovévodství proto, aby splnilo své povinnosti vyplývající z ustanovení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 uvedené směrnice.
- 49 Je nicméně namístě poznamenat, že podle judikatury, pokud návrhová žádání obsažená v žalobě nemohou být v zásadě rozšířena nad nesplnění povinností tvrzené ve výzvě dopisem, jakož i ve výroku odůvodněného stanoviska, je nicméně rovněž pravdou, že Komise je v případě změny práva Společenství uskutečněné během postupu před zahájením soudního řízení oprávněna konstatovat nesplnění povinností, které vycházejí z původního znění aktu Společenství, poté změněného nebo zrušeného, a které byly zachovány novými ustanoveními. Naopak, předmět

sporu nemůže být rozšířen na povinnosti vyplývající z nových ustanovení, které nemají ekvivalent v původním znění dotčeného aktu, neboť jinak by došlo k porušení podstatných formálních náležitostí řízení konstatujícího nesplnění povinností (viz výše uvedený rozsudek ze dne 12. června 2003, Komise v. Itálie, bod 22).

- 50 Vzhledem k tomu, že přijetí NPR se uskutečnilo během postupu před zahájením soudního řízení, je namístě přezkoumat, zda povinnosti týkající se dodržování systému nákladového účetnictví a každoročního zveřejňování prohlášení o dodržování uvedené v čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, která byla zrušena, byly zachovány v příslušných ustanoveních NPR.
- 51 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s článkem 26 a čl. 28 odst. 1 druhým pododstavcem směrnice 2002/21 se směrnice 98/10 zrušuje s účinností od 25. července 2003. Podle článku 27 směrnice 2002/21 však členské státy zachovávají všechny povinnosti podle vnitrostátních právních předpisů podle článku 7 směrnice 2002/19/ES a článku 16 směrnice 2002/22/ES do té doby, než vnitrostátní regulační orgán rozhodne ve věci těchto povinností.
- 52 Co se týče čl. 7 odst. 1 směrnice 2002/19, ten stanoví, že členské státy zachovávají veškeré povinnosti, které byly v platnosti před vstupem této směrnice v platnost, zejména podle článku 16 směrnice 98/10/ES týkajícího se zvláštního přístupu k sítím.
- 53 Pokud jde o čl. 16 odst. 1 směrnice 2002/22, ten stanoví, že členské státy zachovávají veškeré povinnosti týkající se zejména sazeb na trzích pro koncové uživatele za

poskytování přístupu k veřejné telefonní síti a za její užívání, uvedených v článku 17 směrnice 98/10. Tento posledně uvedený článek se týká zásady nákladové orientace sazeb.

- 54 Z toho vyplývá, že výše uvedená ustanovení NPR se formálně netýkají čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10 týkajícího se zásad nákladového účetnictví, který je předmětem druhého návrhového žádání v rámci projednávané žaloby.
- 55 Je nicméně pravda, že nedostatek odkazu v projednávaném případě na článek 18 směrnice 98/10 v článku 16 směrnice 2002/22 nemůže zprošťovat členské státy od povinností, které pro ně vyplývají z uvedeného článku.
- 56 V tomto ohledu je namístě poznamenat, že ze směrnice 2002/22 totiž nevyplývá, že si zákonodárce Společenství z titulu přechodných opatření přál zachovat v platnosti pouze povinnosti vyplývající z článku 17 směrnice 98/10 týkající se nákladové orientace sazeb, a nikoliv ty, které se týkají systému nákladového účetnictví.
- 57 Naopak, a jak to vyplývá z výslovných odkazů článku 18 směrnice 98/10 na její článek 17, povinnosti vyplývající z těchto dvou článků musí být vzaty v úvahu společně vzhledem k tomu, že zásada nákladové orientace sazeb je těsně spojena se systémem nákladového účetnictví těchto nákladů.

- 58 Z výše uvedeného vyplývá, že povinnosti členských států vyplývající z čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10 musí být považovány za zachované v platnosti příslušnými ustanoveními NPR.
- 59 V tomto ohledu Lucemburské velkovévodství během jednání uplatnilo, že přechodný režim stanovený NPR se týká povinností vyplývajících z vnitrostátních právních předpisů, a nikoliv ze sporných ustanovení směrnice 98/10. Za těchto podmínek má tento členský stát za to, že při nedostatku vnitrostátních opatření provádějících povinnosti čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10 pro dotčený rok, totiž rok 2000, nejsou přechodná opatření stanovená v NPR relevantní pro účely posouzení přípustnosti druhého návrhového žádání projednávané žaloby.
- 60 Toto tvrzení musí být zamítnuto. Jelikož Lucemburské velkovévodství v podstatě uznává, že pro rok 2000 neprovedlo čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, nemůže se dovolávat svého nesplnění povinností, které pro ně vyplývají z bývalého právního rámce v oblasti telekomunikací, aby se vyhnulo těmto povinnostem z titulu přechodných opatření stanovených v NPR.
- 61 Za těchto podmínek je namístě se domnívat, že znění výtky týkající se ustanovení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10 v odůvodněném stanovisku a znění žalobního důvodu ve druhém návrhovém žádání projednávané žaloby nemohou být považována za směřující k rozšíření předmětu sporu na povinnosti vyplývající z ustanovení této směrnice, která nejsou NPR zachována v platnosti.
- 62 V důsledku toho, co se týče ustanovení uvedené směrnice, nebyl předmět sporu rozšířen takovým způsobem, aby bylo dotčeno zachování pravidel probíhajícího řízení o nesplnění povinností.

- 63 Z toho vyplývá, že žaloba musí být rovněž prohlášena za přípustnou v rozsahu, v němž se týká nesplnění povinností, které pro Lucemburské velkovévodství vyplývají z ustanovení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10.
- 64 Z druhého tento členský stát uplatňuje, že vytýkané nesplnění povinností je v podstatě pouze čistě formálním nesplněním povinností, které směřuje k tomu, aby byl tento členský stát odsouzen již ze zásady. Krom toho podání žaloby ve výše uvedené věci Komise v. Lucembursko činí zachování projednávané žaloby ještě méně užitečným a prokazuje, že postup Komise v projednávaném případě je odůvodněn pouze jejím zájmem na tom, aby Soudní dvůr již ze zásady odsoudil členský stát pro nesplnění povinností, které již prakticky bylo ukončeno.
- 65 Tyto argumenty nelze přijmout. Z ustálené judikatury vyplývá, že v rámci pravomocí, které jsou Komisi vymezeny článkem 226 ES, nemusí Komise prokazovat zájem na podání žaloby. Komise má totiž za úkol dbát i bez návrhu a v obecném zájmu na uplatňování práva Společenství členskými státy a zajistit konstatování existence eventuálních nesplnění povinností, které z něj vyplývají (viz rozsudky ze dne 1. února 2001, Komise v. Francie, C-333/99, Recueil, s. I-1025, bod 23, a ze dne 2. června 2005, Komise v. Řecko, C-394/02, Sb. rozh. s. I-4713, body 14 a 15, jakož i uvedená judikatura).
- 66 Mimoto přísluší Komisi, aby posoudila vhodnost podání žaloby proti členskému státu, určila ustanovení, které porušil, a zvolila okamžik, kdy vůči němu zahájí řízení o nesplnění povinností, přičemž úvahy, které určují tuto volbu, nemohou ovlivnit přípustnost žaloby (rozsudky ze dne 1. června 1994, Komise v. Německo, C-317/92, Recueil, s. I-2039, bod 4; ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, Recueil, s. I-3851, bod 27, a výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 24).

- 67 Konečně je namístě připomenout, že posuzuje-li Komise sama vhodnost podání a zachování žaloby pro nesplnění povinnosti, je Soudní dvůr povinen přezkoumat, zda vytýkané nesplnění povinností existuje, či nikoliv, aniž by mu příslušelo vyjádřit se k výkonu posuzovací pravomoci Komisí (viz rozsudek ze dne 13. června 2002, Komise v. Španělsko, C-474/99, Recueil, s. I-5293, bod 25).
- 68 Z výše uvedeného tedy vyplývá, že je namístě zamítnout první námitku nepřipustnosti vycházející z nedostatku právního zájmu Komise na podání žaloby.

K porušení práv obhajoby v rámci postupu před zahájením soudního řízení

- 69 Lucemburská vláda zaprvé tvrdí, že Komise poprvé odkázala na přechodná ustanovení NPR ve své žalobě a že tato ustanovení tvoří nový právní základ tvrzeného nesplnění povinností. Jednak totiž existují podstatné rozdíly mezi bývalým právním rámcem a NPR a jednak přechodná ustanovení nevycházejí z bývalého právního rámce a v každém případě nemohou sloužit k uložení jiných nových povinností operátorům, než jsou povinnosti stávající. V důsledku toho měla být dotčená ustanovení dovolávána během postupu před zahájením soudního řízení, aby tak bylo této vládě umožněno předložit svá vyjádření ve lhůtách a formě stanovenými výzvami dopisem a odůvodněnými stanovisky. Tím, že Komise nedodržela tyto minimální požadavky, protiprávně rozšířila předmět projednávaného sporu o nové právní poznatky za porušení práv obhajoby, a žaloba by tudíž měla být prohlášena za nepřipustnou v plném rozsahu.
- 70 Je namístě připomenout, že cílem postupu před zahájením soudního řízení je dát dotčenému členskému státu příležitost jednak splnit své povinnosti, které pro něj

vyplývají z práva Společenství, a jednak užitečně uplatnit důvody na jeho obranu proti výtkám Komise. Zachování pravidel tohoto postupu tak představuje základní záruku zamýšlenou Smlouvou o ES za účelem zajištění ochrany práv dotčeného členského státu. Pouze tehdy, je-li tato záruka dodržena, může kontradiktorní řízení u Soudního dvora tomuto soudu umožnit rozhodnout, zda tento stát skutečně nesplnil povinnosti, jejichž porušení je tvrzeno Komisí (viz rozsudek ze dne 5. června 2003, Komise v. Itálie, C-145/01, Recueil, s. I-5581, bod 17 a uvedená judikatura).

- 71 Aby byly argumenty předložené lucemburskou vládou relevantní s ohledem na dodržení práv obhajoby, musela by být základem nesplnění povinností tvrzeného Komisí ustanovení NPR, která ukládají členským státům nové povinnosti. Tak tomu však v projednávaném případě zjevně není.
- 72 Je totiž namístě konstatovat, že pokud jde o ustanovení čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33, tvrzené nesplnění povinnosti se týká let 1998 a 1999, tedy doby před přijetím NPR.
- 73 Pokud jde o ustanovení čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, je namístě připomenout, že zrušení této směrnice s účinností od 25. července 2003 nezprošťuje Lucemburské velkovévodství povinností, které pro ně vyplývají z uvedených ustanovení této směrnice, jak bylo uvedeno v bodech 55 až 61 tohoto rozsudku.
- 74 Zadruhé lucemburská vláda tvrdí, že Komise nejednala včas za účelem určení, že Lucemburské velkovévodství nesplnilo svou povinnost provést směrnice 97/33

a 98/10, předtím, než byla jejich ustanovení zrušena NPR, a že Komise neuplatnila existenci okolností, které by jí bránily provést včas postup před zahájením soudního řízení.

- 75 Uvedená vláda tedy v podstatě Komisi vytýká nepřiměřenou délku postupu před zahájením soudního řízení, která se dotkla jejich práv obhajoby.
- 76 I když je pravda, že nepřiměřená délka postupu před zahájením soudního řízení může být vadou vedoucí k nepřipustnosti žaloby pro nesplnění povinnosti, z judikatury vyplývá, že tento závěr se nabízí pouze v případech, kdy jednání Komise ztížilo vyvrácení jejich argumentů, čímž došlo k porušení práv obhajoby, a že přísluší dotčenému členskému státu takovou obtíž prokázat (viz rozsudek ze dne 12. května 2005, Komise v. Belgie, C-287/03, Recueil, s. I-3761, bod 14 a uvedená judikatura).
- 77 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že Lucemburské velkovévodství neuplatnilo žádný specifický argument, který by mohl prokázat, že nepřiměřená délka postupu před zahájením soudního řízení a zejména doba, která uplynula mezi jeho odpověďmi na odůvodněné stanovisko a podáním žaloby k Soudnímu dvoru, ovlivnila výkon jeho práv obhajoby. Ve své žalobní odpovědi se totiž lucemburské vláda omezuje na zpochybnění vhodnosti podání a zachování projednávané žaloby pro nesplnění povinnosti Komisí.
- 78 S ohledem na výše uvedené je třeba rovněž zamítnout druhou námitku nepřipustnosti vycházející z porušení práv obhajoby v rámci postupu před zahájením soudního řízení, a prohlásit tak žalobu Komise za přípustnou.

K věci samé

- 79 Komise Lucemburskému velkovévodství vytýká nesplnění povinností, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 a z čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10.
- 80 Lucemburská vláda zaprvé uplatňuje, že uplatnění rozsudku ze dne 18. prosince 1997, *Inter-Environnement Wallonie*, (C-129/96, Recueil, s. I-7411) by v projednávaném případě umožnilo zamítnutí žalobních důvodů Komise. Provedení povinností vyplývajících ze směrnic 97/33 a 98/10 by totiž, s ohledem na stávající významné rozdíly mezi jednak těmito směrnici, a jednak NPR, mohlo vážně ohrozit použití NPR.
- 81 Tento argument je založen na mylném předpokladu. Žalobní důvody uplatňované Komisí v rámci projednávané věci se totiž týkají období, které předcházelo a nikoli následovalo po datu přijetí NPR, totiž po dni 24. dubna 2002. Komise totiž Lucemburskému velkovévodství vytýká, že nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají jednak z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 pro léta 1998 a 1999, a jednak z čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10 pro rok 2000.
- 82 Za těchto podmínek nemá dodržení povinností, které pro tento členský stát vyplývají z výše uvedených ustanovení, žádný vliv na provedení NPR vzhledem k tomu, že ten se zjevně týká období následujícího po období dotčeném v projednávané věci. Z těchto důvodů se nelze dovolávat výše uvedené judikatury za účelem zamítnutí žalobních důvodů Komise.

- 83 Zadruhé lucemburská vláda uplatňuje, že se Komise nemůže platně opírat o přechodná ustanovení NPR za účelem prokázání, že k datu uplynutí lhůt stanovených v jejích odůvodněných stanoviscích bylo Lucemburské velkovévodství povinno dodržet povinností uložené směrnicemi 97/33 a 98/10.
- 84 Tento argument musí být zamítnut. Co se totiž týče směrnice 97/33, je namístě připomenout, že základem tvrzeného nesplnění povinností nejsou přechodná ustanovení NPR, ale ustanovení této směrnice týkající se doby předcházející přijetí NPR.
- 85 Pokud jde o nesplnění povinností týkajících se směrnice 98/10, je namístě připomenout, že jeho základem jsou ustanovení této směrnice, která, jak bylo uvedeno v bodech 55 až 61 tohoto rozsudku, byla zachována v platnosti příslušnými ustanoveními NPR.
- 86 Za těchto podmínek nemůže žádný argument vycházet z přechodných ustanovení NPR za účelem zpochybnění opodstatněnosti projednávané žaloby za okolností projednávaného případu.
- 87 V poslední řadě lucemburská vláda tvrdí, že Komise neprokázala, že Lucemburské velkovévodství porušilo své povinnosti ověření v oblasti dodržování systému nákladového účetnictví a zveřejňování prohlášení o dodržování, stanovené směrnicemi 97/33 a 98/10. ILT a ILR totiž schválily referenční nabídky propojení (dále jen „RNP“) EPT pro každý rok počínaje rokem 1998. Toto schválení

zahrnovalo zejména ověření ze strany ILT a ILR dodržování povinnosti nákladové orientace podnikem EPT. Z toho tudíž vyplývá, že vzhledem k tomu, že RNP podniku EPT byly vždy předmětem řádného schválení a zveřejnění, včetně let 1998 a 1999, Komise nemůže lucemburským orgánům vytýkat nesplnění povinností, které pro ně vyplývají z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 a z čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10.

- 88 Tento argument musí být rovněž zamítnut. Je namístě uvést, že dodržování zásad transparentnosti a nákladové orientace sazeb neznamená *ipso facto* dodržování systému nákladového účetnictví a oddělené účetnictví v oblasti připojení. V důsledku toho tvrzení uvedené vládou, i kdyby bylo opodstatněné, neumožňuje dojít k závěru, že takové povinnosti ověření a zveřejňování, jako jsou ty vyžadované výše uvedenými ustanoveními uvedených směrnic, jsou v projednávaném případě dodrženy.
- 89 Z toho vyplývá, že v rámci projednávané věci lucemburská vláda nepředložila žádný argument umožňující zpochybnit zjištění Komise, že tato vláda nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají jednak z čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33 pro léta 1998 a 1999, a jednak z čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10 pro rok 2000.
- 90 Krom toho za předpokladu, že velkovévodské nařízení ze dne 18. dubna 2001 provádí do lucemburského práva uvedené směrnice, je namístě uvést, že v dopisech zaslaných Komisi týkajících se tohoto nařízení bylo výslovně uvedeno, že uvedené nařízení nemělo zpětný účinek, zatímco žalobní důvody Komise se týkaly období předcházejících datu jeho přijetí.

91 S ohledem na veškeré výše uvedené úvahy je namístě projednávanou žalobu přijmout.

92 V důsledku toho je třeba určit, že Lucemburské velkovévodství tím, že nesplnilo povinnost ověřit dodržování systémů nákladového účetnictví kvalifikovaným nezávislým subjektem a zveřejnit prohlášení o dodržování pro léta 1998 a 1999 v souladu s čl. 7 odst. 5 směrnice 97/33, a tím, že v praxi správně neuplatňovalo opatření týkající se kontroly dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným subjektem nezávislým na telekomunikačním subjektu a schváleným tímto regulačním orgánem pro rok 2000, v souladu s ustanoveními čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice 98/10, zachovanými článkem 27 směrnice 2002/21, ve vzájemném spojení s článkem 16 směrnice 2002/22, nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z těchto ustanovení.

K nákladům řízení

93 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. V projednávaném případě Lucemburské velkovévodství nemělo ve věci úspěch. Komise nicméně nepožadovala náhradu nákladů řízení. Za těchto okolností se Soudní dvůr domnívá, že je namístě rozhodnout, že každý účastník řízení ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Lucemburské velkovodství tím, že nesplnilo povinnost ověřit dodržování systémů nákladového účetnictví příslušným kvalifikovaným subjektem a povinnost zveřejnit prohlášení o dodržování pro léta 1998 a 1999 v souladu s čl. 7 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/33/ES ze dne 30. června 1997 o propojení v odvětví telekomunikací s cílem zajistit univerzální službu a interoperabilitu uplatněním zásad otevřeného přístupu k síti (ONP), a tím, že v praxi správně neuplatňovalo opatření týkající se kontroly dodržování systému nákladového účetnictví vnitrostátním regulačním orgánem nebo jiným kvalifikovaným subjektem nezávislým na telekomunikačním subjektu a schváleným tímto regulačním orgánem, pro rok 2000, v souladu s ustanoveními čl. 18 odst. 1 a odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/10/ES ze dne 26. února 1998 o uplatňování otevřeného přístupu k síti (ONP) pro hlasovou telefonii a o univerzální službě v oblasti telekomunikací v konkurenčním prostředí, zachovanými článkem 27 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), ve vzájemném spojení s článkem 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě), nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají z těchto ustanovení.

- 2) Komise Evropských společenství a Lucemburské velkovodství ponесou vlastní náklady řízení.

Podpisy.